

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทของผู้นำชุมชน ต่อการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ
 สาธารณสุขชุมชนของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง
 อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาววันดี เขียวคำ

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี	ประธานกรรมการ
อาจารย์จันทจุฑา สุขขี	กรรมการ
อาจารย์ราม โชติคุต	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงลักษณะของการดำเนินงานในการบริการส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุขชุมชน บทบาทของผู้นำชุมชน และปัญหา อุปสรรคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุขชุมชนของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยเน้นเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีส่วนเกี่ยวข้องในบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุขชุมชน ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง รวมทั้งสิ้น 36 คน โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการศึกษาพบว่า (1) ลักษณะของการดำเนินงานในการบริการส่งเสริมสุขภาพและการสาธารณสุขชุมชน เป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่ต้องทำแต่ปัจจุบันนี้ยังมีปัญหาในเรื่องของการประสานงานระหว่างกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกับกลุ่มผู้นำชุมชน เนื่องจากประธานกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านยังมีปฏิสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนของเทศบาลในระดับที่ต่ำหรือน้อย ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในการบริการส่งเสริมสุขภาพและการสาธารณสุขชุมชน ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้านร่วมทำกิจกรรมกับเทศบาลใน

ระดับที่ต่ำหรือน้อยมาก กลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้านจะทำงานร่วมกับสถานีนี้อย่างมากกว่าเทศบาลตำบลยางเนิ้ง สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะว่ามีช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนและกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (2) ผู้นำชุมชนของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง ยังคงมีบทบาทหน้าที่ในการร่วมทำกิจกรรมกับเทศบาลน้อยมาก เนื่องจากผู้นำชุมชนของเทศบาลกำลังจัดตั้งขึ้นมาไม่นานนักยังคงรับรู้บทบาท หน้าที่ของตนเองในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและการสาธารณสุขชุมชนน้อยมาก ส่วนใหญ่แล้วจะให้ความสนใจและรับรู้ในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาว่าควรสร้างความเข้าใจ องค์ความรู้ให้กับผู้นำชุมชนที่ได้รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้ผู้นำชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาลในลักษณะของการ “ร่วมคิดร่วมทำ” ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title   The Roles of Community Leaders on Health Promotion and Community Health Service of Yang Noeang Municipality, Sarapee District, Chiang Mai Province

Author   Ms. Wandee Kewkham

Degree   Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Chantana Suthicharee   Chairperson

Lect. Chanchutha Sukkhi   Member

Lect. Ram Chotikud   Member

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate the operation of health promotion in community, roles of community leaders, problems and obstacles regarding participation of community leaders in health promotion activities in Yang Noeang Municipality.

This study is a qualitative research, so the data were collected by researching related documents and interviewing the target group. For the interview, only those who had knowledge and experiences and took community leader roles in health promotion were selected to be interviewed. Totally, there were 36 people selected for the interview which was done by Structured Interview technique.

The study results showed that (1) there was a problem of coordination between village health volunteers and community leaders. Health promotion is a duty that the municipal office must do, but due to the rate of relationship between village health volunteers and community leaders was low; the village health volunteers rarely participated in the municipality activities – the rate of participation was low. The village health volunteers cooperated with Community Health Centers more than cooperating with Yang Noeang Municipality. This problem may be caused by that

government officers did not help building relationship between community leaders and village health volunteers. (2) Community leaders in Yang Noeng Municipality rarely participated in activities organized by the Municipal office. This was because the community leaders were new to their roles and duties of health promotion. They knew very few about the health promotion because most of them had paid more attention to community infrastructure.

The researcher suggested that there should be ways to help community leaders to understand and know their roles and duties in order to involve them in the activities of the Municipal office. And, the community leaders should be involved as a “working team” in order to provide best benefit to people in the community.